

Τα κακάβια

Περιοδικό του Μαθητικού Συνεταιρισμού Δημοτικού Σχολείου Ξηροποτάμου Δράμας

Δεκέμβριος 2005 Τεύχος 2^ο Έτος 12^ο

Το μήνυμά των
Χριστουγέννων

Ω! έλατο...

Ιστορικά Μνημεία
της
περιοχής μας

Χριστουγεννιάτικα
έθιμα

Χριστουγεννιάτικο
παραμύθι

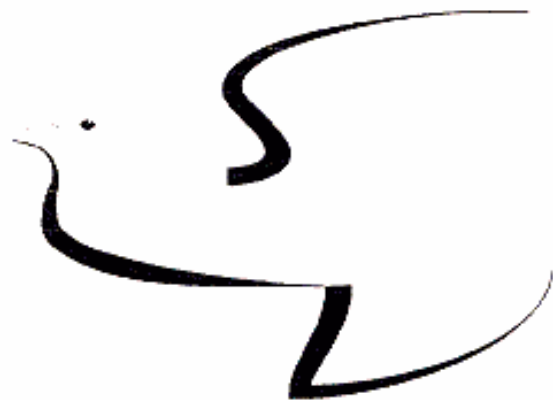
Παιχνίδια της
γειτονιάς
που
χάνονται

Διαστημόπλοιο
εναντίον
κομήτη

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Το μήνυμα των Χριστουγέννων

Χριστούγεννα! Λίγες ημέρες μας χωρίζουν ακόμα από τη γιορτινή αυτή μέρα και το κλίμα έχει ήδη αρχίσει να γίνεται πανηγυρικό. Η εορταστική ατμόσφαιρα κυριαρχεί στους δρόμους των πόλεων και των χωριών, στα μαγαζιά, στις πλατείες, στα σπίτια και μας προετοιμάζουν για τις γιορτές.

Μικροί και μεγάλοι περιμένουν τις γιορτές με ανυπομονησία και ενθουσιασμό. Σιγά σιγά προετοιμάζονται κάνοντας τις

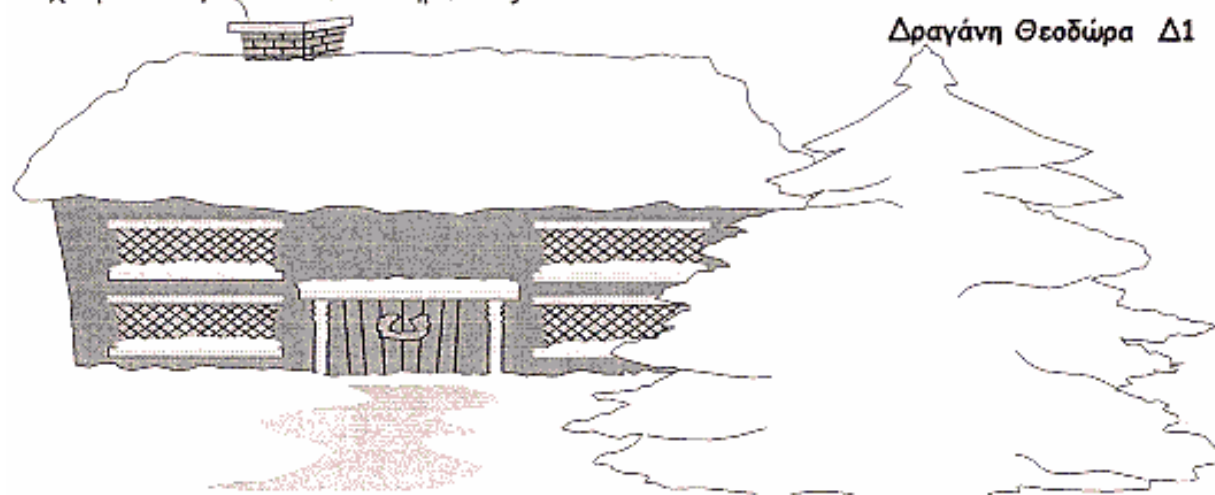
αγορές τους για το εορταστικό τραπέζι και τις χριστουγεννιάτικες εξόδους τους. Οι διακοπές αποτελούν για τους περισσότερους την ιδανική ευκαιρία για να ξεφύγουν από τους ξέφρενους ρυθμούς της καθημερινότητας. Οι μέρες αυτές γεννούν την επιθυμία για ανανέωση και ο ερχομός του καινούριου χρόνου συνοδεύεται από τις ελπίδες και τις επιθυμίες καθενός από μας.

Πέρα απ' όλα αυτά όμως πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα στο ουσιαστικό νόημα των Χριστουγέννων και σ' αυτό που πραγματικά αντιπροσωπεύουν για μας:

Το αισιόδοξο μήνυμα που στέλνει σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης η Γέννηση του Θεανθρώπου ήταν και παραμένει και σήμερα σημαντικό και επίκαιρο.. Είναι το μήνυμα αγάπης και συμφιλίωσης των ανθρώπων και συνάμα η ευκαιρία για περισυλλογή και αναθεώρηση της στάσης μας απέναντι στη ζωή και τους συνανθρώπους μας. Δεν είναι αργά να φροντίσουμε αυτή τη φορά γι' αυτό.

Οι μέρες που πλησιάζουν είναι αφορμή να κάνουμε την αυτοκριτική μας και να ιεραρχήσουμε τις υποχρεώσεις μας. Η διαδικασία αυτή ίσως μας βοηθήσει να παραμερίσουμε τις τυχόν εμπάθειες που μας κυριεύουν και να προσπεράσουμε φιλονικίες που δυσκολεύουν τη σχέση μας με κάποιους ανθρώπους. Κανένα εμπόδιο δεν είναι αξεπέραστο, όταν μεσολαβεί η αγάπη και η ειρήνη.

Το μήνυμα των εορτών ως αποτελέσει επίσης αφορμή να εκδηλώσουμε το ενδιαφέρον μας προς κάποιους συνανθρώπους μας, που χρειάζονται τη συμπαράσταση μας, με όποιο τρόπο καθένας μπορεί και επιθυμεί. Ας κάνουμε ό,τι μπορούμε για να είναι διαφορετικά αυτά τα Χριστούγεννα και για να δείξουμε πρώτα στον εαυτό μας και μετά στους άλλους ότι έχουμε εννοήσει σωστά το νόημα τους.

Δραγάνη Θεοδώρα Δ1

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Χριστούγεννα! Χριστούγεννα θ' αντηχήσουν πάλι μέσα στη σιγαλιά της νύχτας οι καμπάνες των εκκλησιών για να διαλαλήσουν σε όλον τον κόσμο τη γέννηση του μικρού Χριστού μας.

Ο αντίλαλός τους θα συγκινήσει τις καρδιές των Χριστιανών, που ντυμένοι στα γιορτινά τους θα τρέξουν στις ολόφωτες εκκλησίες. Εκεί με ευλάβεια και κατάνυξη θα ακούσουν τη θεία λειτουργία και τα χριστουγεννιάτικα τροπάρια. Θα ψάλλουν μαζί με τους ψάλτες: « Η Παρθένος σήμερον».

Έτσι με τη σκέψη στραμμένη στη φτωχική φάτνη της Βηθλεέμ θα γονατίσουν ευλαβικά να προσκυνήσουν το Θείο Βρέφος, που γεννήθηκε για να σώσει την ανθρωπότητα από τις αμαρτίες. Οι καρδιές τους θα γεμίσουν αγάπη και αισιοδοξία.

Βγαίνοντας από την εκκλησία όλοι οι χριστιανοί θα αγκαλιαστούν, θα φιληθούν και με αγάπη και καλοσύνη θα ανταλλάξουν ευχές: Καλά Χριστούγεννα! Χρόνια Πολλά! Και μετά θα πάνε στα σπίτια τους όπου θα στρωθεί πλούσιο τραπέζι με τα φρέσκα χοιρινά και τη ροδοψημένη γαλοπούλα, ενώ θα τσουγκρίσουν τα ποτήρια για να γιορτάσουν το μεγάλο γεγονός της Γέννησης του Σωτήρα Χριστού.

Αλήθεια! Πόση χαρά και συγκίνηση νιώθουμε τη γιορτή των Χριστουγέννων. Γι' αυτό την περιμένουμε εμείς τα παιδιά με λαχτάρα.

Πάππου Ιωάννα Δ₂

ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Πλησιάζουν τα Χριστούγεννα. Οι μέρες που μας χωρίζουν από τη μεγάλη και «άγια νύχτα», που ο Θεός της αγάπης κατέβηκε στη γη, όσο πάνε και λιγοστεύουν.

Οι δρόμοι της πόλης μας, της Δράμας, έχουν πάρει γιορτινή όψη. Τα βράδια οι καταστόλιστες βιτρίνες των καταστημάτων, που λάμπουν απ' τα φώτα και τις πολύχρωμες μπαλίτσες σε μεταφέρουν σε παραμυθένιους κόσμους. Αλλά και στο χωριό μας πολλά σπίτια είναι πολύ όμορφα στολισμένα με πολύχρωμα λαμπιόνια. Στο Σχολείο όλα θα στολιστούν με χριστουγεννιάτικο χρώμα μέχρι τη χριστουγεννιάτικη γιορτή, το βράδυ στις 22 Δεκεμβρίου.

Στο σπίτι οι προετοιμασίες γίνονται με ολοένα και πιο έντονους ρυθμούς. Οι άνθρωποι που κυκλοφορούν βιαστικοί και πολυάσχολοι μοιάζουν να γεύονται και να ζουν με ένταση το νόημα της μεγάλης γιορτής. Είναι το νόημα της αγάπης, της θαλπωρής, της ψυχικής γαλήνης. Μας γεμίζει τη σκέψη με πραότητα και καλοσύνη. Χαίδεύει απαλά τη ψυχή μας.

Ένα γλυκό και ήρεμο φως σα να εκπέμπεται από τη Θεία Φάτνη και κάνει τις καρδιές των ανθρώπων να νιώθουν την ανάγκη να προσφέρουν αγάπη στο διπλανό τους, να δείξουν όσο πιο όμορφο μπορούν τον εσωτερικό τους κόσμο.

Ο Χριστός, που θα γεννηθεί, είναι ο Θεός της αγάπης και της συγγνώμης. Αυτές τις μέρες καταλαβαίνω το νόημα αυτής της θείκης αρετής. Η συμπάθεια και η συμπόνια γι' αυτούς που υποφέρουν με κατακλύζει. Έτσι μέσα στη γενική προετοιμασία και αναμονή, μου δίνεται η ευκαιρία να συναισθανθώ βαθιά πίστη, απέραντη αγάπη συγγνώμη και καλοσύνη.

Κι όταν μεθαύριο οι καμπάνες θα διαλαλούν τον ερχομό του Κυρίου στην ταπεινή μας γη, θα είμαι έτοιμη, ανάλαφρη και εξαγνισμένη για να γιορτάσω με τους συνανθρώπους μου τη μεγάλη μέρα

Λουκίδου Κωνσταντίνα Δ₂

Ω, έλατο.....

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά έθιμα των Χριστουγέννων είναι και ο στολισμός του δέντρου. Τόσο η διαδικασία όσο και το αποτέλεσμα ενθουσιάζει μεγάλους και μικρούς . Τα περισσότερα παιδιά λυπούνται πολύ όταν πρέπει να σβήσουν τα φωτάκια και να το ξεστολίσουν.

Δέντρα στολίζονται σε όλο τον κόσμο. Τα πιο δημοφιλή είναι της Νέας Υόρκης και του Λονδίνου, το οποίο λάμπει στο κέντρο της Τραφάλγκαρ Σκουέρ, κοντά στο άγαλμα του Λόρδου Νέλσονα. Εκεί , από τα μέσα Νοεμβρίου, στολίζεται ένα πολύ μεγάλο δέντρο , δώρο της Νορβηγίας στην Αγγλία . Η παράδοση έχει διατηρηθεί από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν ο βασιλιάς της χώρας ήταν εξόριστος κι οι συμπατριώτες του του έστελναν δέντρο ώστε να γιορτάζει κάθε χρόνο τα Χριστούγεννα δίπλα σε δέντρο από τη πατρίδα του, τη Νορβηγία. Τα τελευταία χρόνια εντυπωσιακό είναι και το δέντρο της Αθήνας.

Το έθιμο βέβαια δεν είναι ελληνικό, αν και από την εποχή που ήρθε στην Ελλάδα έχουν περάσει πάρα πολλά χρόνια! Οι Έλληνες, σαν ναυτικός λαός στολιζαμε, και στολίζουμε ακόμη, караβάκια. Την περίοδο όμως μετά την ελληνική επανάσταση που βασιλιάς ήταν ο Όθωνας, το έθιμο του δέντρου εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην Αθήνα από τους Βαυαρούς που είχαν έρθει με το βασιλιά. Σήμερα έχει ενταχθεί στις χριστουγεννιάτικες συνήθειές μας και όλοι μας περιμένουμε να το στολίσουμε με λαχτάρα. Το δέντρο, ως σύμβολο των Χριστουγέννων, το συναντούμε στην Ευρώπη από τον 8^ο αιώνα. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Άγιος Βονιφάτιος όρισε το δέντρο να είναι έλατο. Αρχικά στολιζόταν με διάφορα χρηστικά είδη και κυρίως με τρόφιμα και ρούχα. Τα στολίδια του πάντα παραπέμπουν στα Θεία δώρα. Τα διακοσμητικά στολίδια εκτόπισαν σιγά σιγά τα είδη καθημερινής χρήσης ενώ αργότερα το δέντρο παισιώθηκε και με τα δώρα που ανταλλάσσουν τα μέλη της οικογένειας. Το δέντρο πήρε τη θέση που έχει σήμερα στον εορτασμό των Χριστουγέννων χάρη στις ιστορίες και τα παραμύθια, τα οποία του έδωσαν μια άλλη διάσταση.

Φυσικά καλό θα είναι να φροντίζουμε το δέντρο μας να είναι από φυτώριο, όπου καλλιεργούνται δέντρα με σκοπό να πουληθούν ως χριστουγεννιάτικα, είτε από ανακυκλώσιμο πλαστικό. Ωραία ιδέα είναι να στολίσουμε κι ένα δέντρο του κήπου μας, που έτσι κι αλλιώς θα μας συντροφεύει όλο το χρόνο. Επίσης, καλό είναι να αποφεύγουμε τα τυποποιημένα στολίδια και να στολίζουμε το δέντρο μας με δικά μας χειροποίητα! Η φαντασία μας μπορεί να είναι ο καλύτερος σύμβουλος για ένα δέντρο μοναδικό.

Καλά Χριστούγεννα !

Ιωάννα Πάλλα, Στ΄ τάξη

ΕΘΙΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

➤ Την Παραμονή των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, κάνοντας μικρές ομάδες, γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι με το τριγωνάκι τους και λένε τα κάλαντα. Τα Χριστούγεννα λένε Το «Καλήν εσπέραν άρχοντες» και την Πρωτοχρονιά λένε το «Άγιος Βασίλης έρχεται»ή το «Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά»

➤ Η παραμονή των Χριστουγέννων είναι η τελευταία μέρα της νηστείας της Σαρακοστής. Κάθε οικογένεια, λοιπόν, στρώνει το βράδυ της παραμονής τραπέζι μόνο με νησίσιμα φαγητά. Ο μεγαλύτερος σε ηλικία της οικογένειας θυμιατίζει κάθε άτομο της οικογένειας και όλους τους χώρους του σπιτιού για να είναι έτοιμοι να υποδεχτούν το νεογέννητο Σωτήρα.

➤ Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς παλιότερα έσφαζαν έναν κόκορα και τον έκαναν σσιφάδο. Ένα μπουτί από τον κόκορα το χώνιζαν στην άκρη. Την άλλη μέρα το πρωί όποιος ξυπνούσε πρώτος και έφερνε νερό από τη βρύση του χωριού με τη στάμνα αυτός θα έτρωγε και το κομμάτι από τον κόκορα. Τα παλιά φτωχικά χρόνια, όπως λένε οι παππούδες, που δεν έτρωγαν συχνά κρέας ήταν σημαντικό για ένα παιδί να πάρει το κομμάτι αυτό. Τώρα μας φαίνεται αστείο.

➤ Ανήμερα της Πρωτοχρονιάς, μετά την εκκλησία, όλα τα παιδιά του χωριού κρατώντας στο χέρι ένα κλαδί ελιάς, που συμβολίζει τη μακροβιότητα, πηγαίνουν στα σπίτια των συγγενών πρώτα και μετά σε όλα τα σπίτια του χωριού. Αφού μπαίνουν στα σπίτια χτυπούσαν ελαφρά, στη πλάτη συνήθως, όλους τους μεγάλους με το κλαδί της ελιάς και τους εύχονταν «χρόνια πολλά» «καλή χρονιά με υγεία και χαρά» Οι μεγάλοι τους ανταμοίβαν με κάποιο χαρζιλίκι ή οι φτωχότεροι σύκα, καρύδια κλπ

➤ Την ημέρα της Πρωτοχρονιάς όποιος ξυπνούσε πρώτος πήγαινε στη σόμπα και έριχνε τρεις φορές αλάτι και έκανε μια ευχή. Καθώς έριχνε το αλάτι έλεγε: «όπως σκάζει το αλάτι έτσι να σκάσουν οι εχθροί»

➤ Την ημέρα της Πρωτοχρονιάς η γιαγιά ή μαμά έριχνε φύλλα ελιάς επάνω στη σόμπα τόσα όσα και τα παιδιά της οικογένειας. Κάθε φύλλο αντιστοιχούσε σε κάποιο συγκεκριμένο παιδί. όποιο φύλλο έσκαγε πρώτο πάνω στη σόμπα, το παιδί αυτό θα ήταν το πιο ζωηρό της οικογένειας.

Ιωάννα Πάππου Δ₂

ΣΥΝΤΑΓΗ ΓΙΑ ΣΟΚΟΛΑΤΕΝΙΑ ΚΕΚΑΚΙΑ

ΥΛΙΚΑ:

$\frac{1}{2}$ βιτάμ, μία σοκολάτα κουβερτούρας, $1\frac{1}{4}$ κούπας ζάχαρη, 3 αυγά, $1\frac{1}{2}$ κούπα αλεύρι, 1 μπέικιν, 2βανίλιες

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Λιώνουμε το βούτυρο και την σοκολάτα πάνω στη φωτιά.

Μετά προσθέτουμε την ζάχαρη.

Τα κατεβάζουμε από τη φωτιά και αφού κρυώσει λίγο το μείγμα προσθέτουμε τα αυγά, το αλεύρι με το μπέικιν και τη βανίλια.

Το ψήνουμε για 20-25 λεπτά στους 175°. Το ψήσιμο γίνεται σε ταψί ή σε

μικρά φορμάκια

Πάππου Ιωάννα Δ₂

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Τα τραγούδια που λένε τα παιδιά τα Χριστούγεννα, την Πρωτο-χρονιά και τα Θεοφάνια είναι γνωστά με το όνομα Κάλαντα. Η ονομασία αυτή προέρχεται από τη λέξη calandae, που σημαίνει την πρώτη μέρα του μήνα. Πρόκειται για λαϊκά θρησκευτικά τραγούδια, τα οποία προαναγγέλλουν τον ερχομό της γιορτής και συνοδεύονται από ευχές και επαίνους για το νοικοκύρη και τα άλλα μέλη της οικογένειας. Παλιότερα τα παιδιά έλεγαν τα κάλαντα μετά τη δύση του ηλίου χτυπώντας με ραβδιά τις πόρτες των σπιτιών και κρατώντας ρυθμό με το τύμπανο, την τραμπούκα και το τριγωνάκι τους. Κάθε περιοχή της Ελλάδας έχει δικά της κάλαντα

ΚΑΛΑΝΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

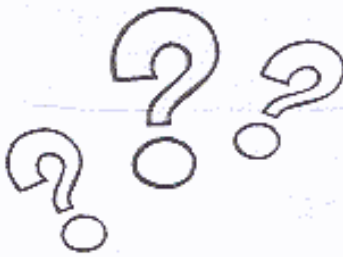
Ήρθε πάλι νέο έτος εις την πρώτη του μηνός
Ήρθα να σας χαιρετήσω, δούλος σας ο ταπεινός.
Ο Βασίλειος ο Μέγας ιεράρχης θαυμαστός
εις την οικογένειά σας να' ναι πάντα βοηθός.

(...)Δώστε μας την κότα τώρα, δώστε μας και τα αυγά
και κανένα ταληράκι, ο Θεός να σας βλογά.
Και για τους ξενιτεμένους έχω να σας πω πολλά,
σας αφήνω «καληνύχτα» και του χρόνου με υγιά.

Χαλβατζής Παναγιώτης Δ₂

ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ;

Μέχρι πρόπερσι πίστευα ότι ο Άγιος Βασίλης είναι ένας παχύς παππούλης με άσπρα γένια, ντυμένος στα κόκκινα. Ερχόταν απ' το τζάκι μας, έτσι πίστευα. Νόμιζα ότι ήταν ο πιο καλός άνθρωπος και ότι αντί να του κάνουμε δώρα στη γιορτή του, μας έκανε εκείνος.

Εκείνα τα Χριστούγεννα είχα στεναχωρηθεί, γιατί υποψιαζόμουν ότι με κορόιδευαν τόσα χρόνια όταν μου μιλούσαν για τον Άγιο Βασίλη. Εκείνα τα Χριστούγεννα έγραψα και το πρώτο μου γράμμα σ' αυτόν. Ήθελα να μάθω αν υπάρχει πραγματικά. Του ζητούσα μία πορσελάνινη κούκλα για τη συλλογή μου σαν απόδειξη ότι υπάρχει πραγματικά. Θα ήταν σαν να μου έλεγε: «Ναι, εδώ είμαι και σου στέλνω δώρα. Σε όλα τα παιδάκια στέλνω δώρα! Αγαπώ τα παιδιά!!!» Περίμενα ανταπόκριση, αλλά τίποτε. Η κούκλα ήρθε αλλά από τον μπαμπά.

Τελικά κατάλαβα ότι ο Άγιος Βασίλης δεν ερχόταν απ' την καμινάδα για να μου φέρει δώρα, αλλά ότι με έπαιρνε ο ύπνος μπροστά στο τζάκι και ο μπαμπάς έβαζε τα δώρα κάτω από το δέντρο. Τώρα πια δε γράφω γράμματα τα λέω κατευθείαν στη μαμά και τον μπαμπά. Ακόμη όμως αναρωτιέμαι: «Υπάρχει Άγιος Βασίλης; Ναι ή Όχι;»

Ανδρούλα Παράσχου Ε' τάξη

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ

Η Πρωτοχρονιά είναι μια μεγάλη γιορτή. Όλος ο κόσμος αποχαιρετάει τον παλιό χρόνο και υποδέχεται τον καινούριο.

Ο λαός μας γιορτάζει τη ξεχωριστή αυτή μέρα με διάφορα έθιμα. Ομάδες παιδιών μαζεύονται και με τις γλυκιές φωνές τους λένε τα κάλαντα.

Πολλοί μεγάλοι δοκιμάζουν την τύχη τους σε τυχερά παιχνίδια για να δουν πώς θα τους πάει η τύχη στον Καινούριο Χρόνο.

Τα μεσάνυχτα όλοι περιμένουν ξάγρυπνοι τον ερχομό του νέου χρόνου. Τα φώτα σβήνουν λίγο πριν τις 12.00 'το βράδυ και ανάβουν ακριβώς στις 12.00' σε όλα τα σπίτια φέρνοντας μαζί με το φως και το νέο έτος.

Η μέρα είναι ιδιαίτερη για τα παιδιά. Κρεμούν τις κάλτσες τους δίπλα στο τζάκι, γιατί σύμφωνα με το έθιμο θα περάσει ο Άγιος Βασίλειος και θα αφήσει τα πρωτοχρονιάτικα δώρα σε όλα τα παιδιά. Το πρωί που θα ξυπνήσουν θα βρουν εκεί τα δώρα τους, θα ξετυλίξουν τα πολύχρωμα κουτιά και θα καλωσορίσουν τον καινούριο χρόνο. Τη μέρα αυτή οι μικροί παίρνουν και καλό χαρζιλίκι από τους γονείς τους παππούδες, τις γιαγιάδες και τους συγγενείς.

Οι μεγάλοι ανταλλάσσουν τα δώρα μεταξύ τους.

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς οι άνθρωποι συνηθίζουν να κάνουν επισκέψεις σε άλλα σπίτια. Είναι το λεγόμενο ποδαρικό. Οι άνθρωποι πιστεύουν ότι ο πρώτος που επισκέπτεται ένα σπίτι μετά τον ερχομό του καινούριου χρόνου θα φέρει στο σπίτι αυτό κάτι από την καλή ή την κακή του τύχη.

Η μέρα κυλάει χαρούμενα με χαρά, φαγοπότι, διασκέδαση για κάθε άνθρωπο και ιδιαίτερα τις οικογένειες

Λουκίδου Έλενα Δ₂

Η ΟΝΕΙΡΟΥΠΟΛΗ ΤΗΣ ΔΡΑΜΑΣ

Ο Δήμος Δράμας έχει από πέρυσι κατά τις μέρες των Χριστουγέννων την Ονειρούπολή του.

Στην πλατεία της πόλης στήνονται αρκετά ξύλινα σπιτάκια, που το καθένα έχει το δικό του θέμα. Το ένα είναι το σπιτάκι του Αη-Βασίλη, όπου μένει ο Αη-Βασίλης και μπαίνουν τα παιδιά και βγαίνουν φωτογραφία μαζί του. Άλλο σπιτάκι είναι το Ταχυδρομείο του Αη-Βασίλη, όπου τα παιδιά αφήνουν το γράμμα τους γι' αυτόν.

Ένα άλλο σπιτάκι είναι το Σπιτάκι των Παραμυθιών, όπου πηγαίνουν τα παιδάκια για να ακούσουν παραμυθάκια, που τα διαβάζουν κάποιοι μεγάλοι. Σε ένα άλλο σπιτάκι τα παιδιά με τη βοήθεια των μεγάλων κατασκευάζουν χειροτεχνίες, ζωγραφίζουν και φτιάχνουν ευχετήριες κάρτες.

Το σπιτάκι που αρέσει πιο πολύ σε μένα είναι το Σπιτάκι των Ζαχαρωτών. Καταλαβαίνετε... γιατί. Στην άκρη του σπιτιού αυτού είναι η εξέδρα. Εκεί πάνω παίζουνε κουκλοθέατρο και δίνουν συναυλίες.

Πολλοί μεγάλοι μαζεύονται στο σπιτάκι που προσφέρουν κρασί.

Σε εμάς τους μικρούς μας αρέσει πάρα πολύ και το τρενάκι με το οποίο κάνουμε μια μικρή βόλτα μέσα στη πόλη.

Προχθές πέρασα από τη πλατεία και είδα μαστόρους να δουλεύουν για το στήσιμο της Ονειρούπολης. Θα το πω στην οικογένειά μου και στις φίλες μου για να πάμε να παίξουμε και να διασκεδάσουμε.

Μαρία Πασχάλη Δ₂

Αγαπητέ μου Άγιε Βασίλη,

Ξέρω πως αυτές τις ημέρες είσαι πολύ απασχολημένος και δεν έχεις καιρό για χάσιμο. Τα παιδιά όλου του κόσμου σου γράφουν τις επιθυμίες τους κι εσύ πρέπει να φροντίσεις να τα ευχαριστήσεις όλα, γι' αυτό δε θα σε απασχολήσω πολύ και θα μπω κατευθείαν στο θέμα.

Καλέ μου Αϊ-Βασίλη, ξέρεις καλύτερα από μένα πως οι μέρες των Χριστουγέννων είναι μέρες χαράς και αγάπης. Όμως, όσο κι αν όλα φαίνονται γιορτινά, όσο κι αν οι δρόμοι, οι πλατείες και τα σπίτια στολίζονται, δεν μπορούν να κρύψουν τη φτώχεια και τη δυστυχία που υπάρχει στον κόσμο.

Η τηλεόραση δείχνει καθημερινά εικόνες φρίκης. Παιδιά σκελετωμένα, με πρησμένες από την πείνα κοιλίτσες περιμένουν ανήμπορα το θάνατο. Άλλα ζουν σε εμπόλεμες ζώνες και βλέπουν καθημερινά τα σπίτια και τις πόλεις τους να ισοπεδώνονται και τους γονείς, τους γείτονες ή τους συμμαθητές τους να πέφτουν νεκροί από τις σφαίρες. Μόνο την τελευταία εβδομάδα άκουσα στις ειδήσεις για πολλά παιδάκια που πάσχουν από πολύ σοβαρές ασθένειες και δεν έχουν χρήματα για να εγχειριστούν.

Όλα αυτά με έκαναν να πάρω την απόφαση να σου γράψω, Άγιε μου Βασίλη. Εσύ που αγαπάς όλα τα παιδάκια του κόσμου, σε παρακαλώ, άκουσε πρώτα τις προσευχές και τις επιθυμίες των παιδιών που σ' έχουν περισσότερο ανάγκη και κάνε κάτι γι' αυτά.

Για μας τα δώρα σου είναι ευχάριστα, αλλά όχι αναγκαία. Για εκείνα είναι δώρα ζωής και ελπίδας. Τουλάχιστον αυτές τις άγιες μέρες ας σκεφτούμε πρώτα όσους πεινούν, πονούν και υποφέρουν κι ας τους φροντίσουμε. Το δώρο της αγάπης είναι αυτό που προσφέρει τη μεγαλύτερη ευτυχία.

Σ' ευχαριστώ που με άκουσες. Ελπίζω η νέα χρονιά να δώσει σ' όλα τα παιδιά του κόσμου την ευκαιρία να ελπίζουν σ' ένα καλύτερο μέλλον.

Με αγάπη, Μαρία Δραγάνη

ΕΘΙΜΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

- Το καλό ποδαρικό με το σπάσιμο του ροδιού.
- Το κρέμασμα της αγιοβασιλίτσας ή κουτσούνας στη στέγη. Αν δε μαραθεί είναι καλό σημάδι.
- Το βράδυ της παραμονής, η οικοδέσποινα δίνει άφθονη τροφή στα κατοικίδια ζώα, για να υπάρχει στο σπίτι αφθονία όλο το χρόνο.
- Το πρωί ανήμερα, όλοι στο σπίτι πλένονται καλά με νερό για να «αποβάλλουν τα κακά» του προηγούμενου χρόνου. Χτυπιούνται ελαφρά στο μέτωπο με σιδερένιο εργαλείο για να είναι «σιδερένιοι» όλο το χρόνο. Σε άλλα μέρη το χτύπημα αυτό γίνεται με ένα κλαδί ελιάς ή μ' ένα κρεμμύδι.
- Την Πρωτοχρονιά θεωρείται γρουσουζιά να δένουμε κάτι έξω από το σπίτι ή να ρίχνουμε νερό έξω απ' αυτό.
- Τέλος αποφεύγουμε με κάθε τρόπο τους καβγάδες.

Φωτεινή Λουκά
Ε' τάξη

Χαϊκλή παράδοση

Οι Καλικάτζαροι

Οι καλικάτζαροι έρχονται κάτω από τη γη. Όλο το χρόνο πελεκούν με τα τσεκούρια τους να κόψουν το δέντρο που βαστάει τη γη. Οι καλικάτζαροι γυρίζουν κατά το δωδεκάημερο, από 25 Δεκεμβρίου έως 5 Ιανουαρίου για να κάνουν κακό στους ανθρώπους. Οι άνθρωποι για να ξεγελάσουν τους καλικάτζαρους τους δίνουν ένα κόσκινο και τους παραγγέλνουν να μετρήσουν τις τρύπες του. Οι καλικάτζαροι δεν πειράζουν όσους φορούν καινούργια ρούχα. Λέγονται ακόμα και Λυκοκάτσαροι, Καλκατζόνια, Καλκάνια, Γκατσάρια, Καρκάτζαροι, Παγανά, Βουρβούλακες, Ξωτικά, Πλανήταροι στην Κύπρο μας, Καήδες, Κακανθρωπίσματα.

Οι καλικάτζαροι φοβούνται το σημείο του Σταυρού, τον Αγιασμό, το θυμίαμα, το Πάτερ Ημών. Ενοχλούν τον άνθρωπο μόνο την νύχτα, γιατί φοβούνται το φως της ημέρας. Με το λάλημα του πετεινού χάνονται.

Δημίου Κυριάκος Δ¹

Το πάντρεμα της φωτιάς

Την παραμονή των Χριστουγέννων παντρεύουν την φωτιά σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Παίρνουν ξύλο με θηλυκό όνομα π. χ. κερασιά και ένα άλλο με αρσενικό όνομα, ας πούμε πλάτανος και ο νοικοκύρης λέει: «παντρεύω σε φωτιά για το καλό της νοικοκυράς».

Αραμπατζίδης Σπύρος Δ¹

Στάχτη και σοδειά

Σε μερικά μέρη πιστεύουν ότι η στάχτη που θα βγει από το χριστουγεννιάτικο παραγώνι θα κάνει καλό στη σοδειά, αν ανακατευτεί με το σιτάρι της σποράς, ακόμη θα προφυλάξει τα δημητριακά από διάφορες αρρώστιες.

Αραμπατζίδου Αθανασία Δ¹

Τα δώδεκα αδράχτια

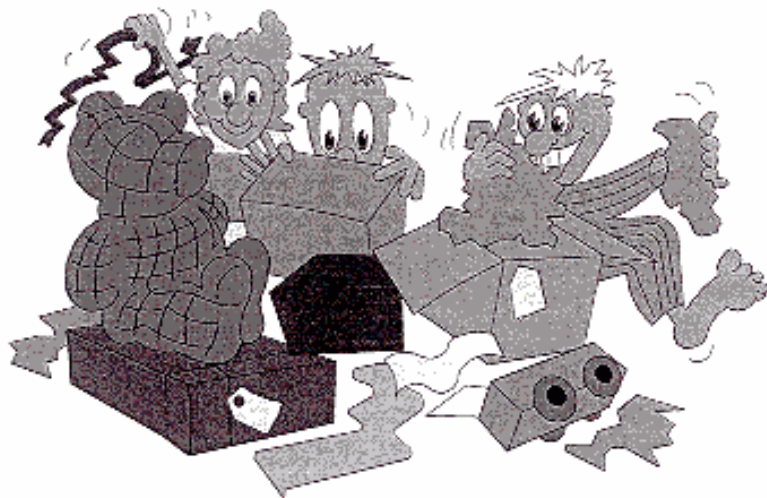
Από τα Χριστούγεννα ως τα Φώτα έβαζαν άλλοτε στο τζάκι δώδεκα αδράχτια για να τα βλέπουν οι Καλικάντζαροι και να μην κατεβαίνουν στον καπνοδόχο.

Δεβρίκη Κωνσταντίνα Δ¹

Καράβια πάνε κι έρχονται στη... Δράμα.

Στις 4 Δεκεμβρίου γιορτάζει η Αγία Βαρβάρα, που είναι η πολιούχος της Δράμας. Εκείνη τη μέρα γιορτάζει και το πυροβολικό, που την έχει προστάτιδα. Ανήμερα γίνεται δοξολογία στο πυροβολικό κι έπειτα ακολουθεί δεξίωση για τους παρευρισκόμενους, όπου προσφέρουν λουκουμάδες, ξηρούς καρπούς, ποτά κι αναψυκτικά προς τιμή της Αγίας Βαρβάρας. Από την παραμονή, οι Δραμινοί φτιάχνουν ένα γλυκό, που έχει πάρει το όνομά του από την Αγία Βαρβάρα και ονομάζεται «Βαρβάρα». Αυτό το έθιμο άρχισε πριν πολλά χρόνια. Πηγή του είναι η ενέργεια του πατέρα της Αγίας Βαρβάρας, που ήταν φανατικός ειδωλολάτρης, να διατάξει σε όλους τους φουρνάρηδες να βάλουν δηλητήριο στο ψωμί που θα έδιναν στους Χριστιανούς, με σκοπό να τους σκοτώσει. Όταν το έμαθε αυτό η Αγία Βαρβάρα, είπε στους Χριστιανούς να τρώνε μόνο φασόλια και σιτάρι. Γι' αυτό τα κύρια υλικά της «Βαρβάρας» είναι τα φασόλια και το σιτάρι. Την παραμονή στο εκκλησάκι της Αγίας Βαρβάρας προφέρουν σε όλο τον κόσμο το ωραίο αυτό γλυκό. Τέλος τα παιδιά, το βράδυ της παραμονής της πολιούχου της πόλης, φτιάχνουν καραβίκια από φελιζόλ ή άλλα υλικά και τα ρίχνουν στα νερά των πηγών της Αγίας Βαρβάρας.

Δερμεντζή Χρύσα Δ¹

Ήταν Παραμονή Πρωτοχρονιάς. Ο καιρός είχε αγριέψει για τα καλά. Χιόνιζε όλη μέρα και τώρα που βράδιασε άρχισε να φυσάει δυνατά, έτσι που ήταν αδύνατο να κυκλοφορούν άνθρωποι στους δρόμους και ιδιαίτερα παιδιά.

Ο Αη-Βασίλης, αφού φόρτωσε τα δώρα των παιδιών στο έλκηθρο και φώναξε στους τάρανδους να ξεκινήσουν, σκέφτηκε με ανησυχία πως έπρεπε να βιαστεί για να προλάβει να περάσει από όλα τα παιδιά. Ήξερε πως τον περίμεναν με αγωνία. Άρχισε το μεγάλο και κουραστικό ταξίδι του, που με χαρά και κέφι έκανε κάθε χρόνο, τραγουδώντας τα όμορφα πρωτοχρονιάτικα τραγούδια.

Δυο αδερφάκια, που έμεναν στην άκρη ενός χωριού, περίμεναν το Αη-Βασίλη να τους φέρει τα δώρα τους, όπως τους είχε υποσχεθεί η γιαγιά τους. Άνοιξαν το παντζούρι του παραθύρου και προσπαθούσαν να διακρίνουν σε κάθε σκιά που έβλεπαν τη μορφή του Αη-Βασίλη και κάθε θάμνο τον φανταζόταν σαν τάρανδο. Αυτό γινόταν όλο το βράδυ της Παραμονής. Άρχισαν να ανησυχούν. Κάθε τόσο έλεγε το ένα παιδάκι στο άλλο μήπως ο Αη-Βασίλης τους ξέχασε ή έχασε το δρόμο για το σπίτι τους.

Απογοητευμένοι, κουρασμένοι, λυπημένοι και νυσταγμένοι, καθώς ήταν, αποκοιμήθηκαν μπροστά στο παράθυρο.

Στον ύπνο τους έβλεπαν ένα όμορφο όνειρο και χαμογελούσαν. Ήταν λείει πάνω στο έλκηθρο με τον Αη-Βασίλη και μοίραζαν τα δώρα σε όλα τα παιδιά του χωριού και γινόταν μεγάλο πανηγύρι με τους τάρανδους να τρέχουν σαν τρελοί στους δρόμους για να προλάβουν.

Μα την ώρα που είχαν έρθει στο δικό τους το σπίτι να αφήσουν τα δώρα, χάθηκε ο Αη-Βασίλης και οι τάρανδοι... γιατί ξύπνησαν.

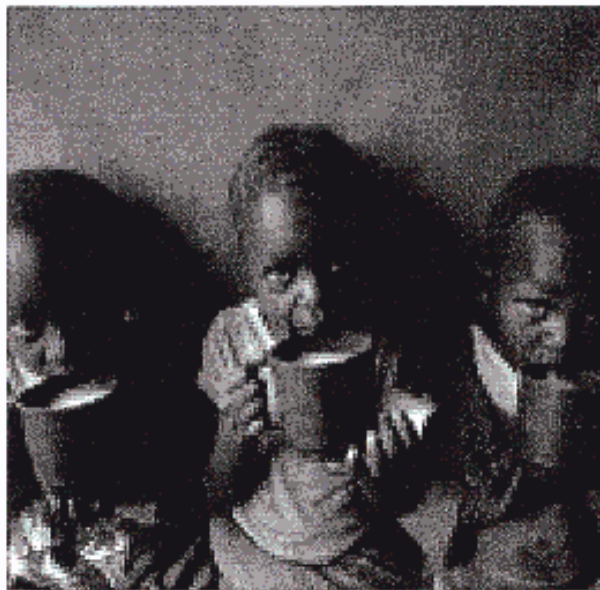
Μόνο κάτι φωνές άκουσαν αγουροξυπνημένοι από το βάθος της αυλής που έλεγαν ... «Ήταν και φέτος καλά παιδιά. Χαίρομαι που τους έφερα όμορφα δώρα. Ξέρω πόσο με αγαπάνε».

Το ένα αδερφάκι κοίταζε το άλλο με απορία. Τι έγινε με τα δώρα τους; Και τότε έπεσε το βλέμμα τους στο τζάκι όπου ήταν τυλιγμένα δυο πολύχρωμα κουτιά με κορδελίτσες.

Δίπλα στο σβησμένο κούτσουρο μια καρτούλα που έγραφε: «Στα δυο αγαπημένα αδερφάκια που είναι πολύ καλά παιδάκια. Με αγάπη Αη-Βασίλης. Θα ξανάρθω του χρόνου».

Έτρεξαν ξανά στο παράθυρο μήπως δουν κάτι, μήπως ακούσουν κάτι, αλλά τίποτε. Μόνο η γιαγιά, που είχε ξυπνήσει ως συνήθως νωρίς, ακούστηκε έξω από το δωμάτιό τους να φωνάζει: «ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ» «ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ» Η πρώτη μέρα του χρόνου είχε χαράξει

ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΚΟΣΜΟ

Ο κόσμος σήμερα έχει φτάσει στη χειρότερη κατάσταση. Εμείς σαν παιδιά έχουμε ό,τι χρειαζόμαστε, ό,τι θέλουμε, ενώ τα παιδιά της Αφρικής και των άλλων χωρών πεινούν, τριγυρνούν με φουσκωμένες κοιλιές, πίνουν μολυσμένο νερό και αρρωσταίνουν. Πολλοί φεύγουν πρόσφυγες σε διάφορες χώρες από τις καταστροφές που γίνονται στις χώρες τους.

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), η UNICEF και ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (ΕΕΣ), καθώς και άλλες οργανώσεις βοηθούν με όποιο τρόπο μπορούν, ζητούν και τη δική μας βοήθεια, με όποιο τρόπο μπορούμε να βοηθήσουμε αυτά τα παιδιά που είναι σαν κι εμάς, να ζήσουν κι αυτά σαν και εμάς.

Εμείς με τη δική μας σειρά μπορούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά αυτά. Μπορούμε να τους στείλουμε λεφτά, ρούχα, φαγητό, καθαρό νερό για να μπορέσουν κι αυτά να ζήσουνε μια καλύτερη ζωή. Σ' αυτά τα παιδιά θα ευχόμουν κάποια μέρα να γίνουν σαν κι εμάς, χωρίς φουσκωμένες κοιλιές, με ρούχα, φαγητό, νερό. Θα ευχόμουν ένα καλύτερο αύριο για αυτά τα παιδιά που αγωνιούν για τη ζωή τους.

Υ.Γ. Θα μπορούσαμε φέτος να αγοράσουμε τις χριστουγεννιάτικες κάρτες από τις οργανώσεις που βοηθούν αυτά τα παιδιά.

Ιωάννα Πάλλα ΣΤ' τάξη

Το Σχολείο μας συμμετείχε με μικρό συμβολικό ποσό στον Τημεραθαύριο Αγάπης της ΕΤ₁- UNICEF για τα παιδιά θύματα του σεισμού στο Πακιστάν.

Ο Διευθυντής και οι Δάσκαλοι του Σχολείου, συγχαίρουν τους μαθητές για την προθυμία με την οποία πρόσφεραν το χαρτζιλίκι τους.

Παιχνίδια της ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ που χάνονται

Με το όνομα «κότσια» είναι γνωστό ένα πολύ παλιό παιδικό παιχνίδι. Τα κότσια είναι τόσο παλιά όσο και η ιστορία μας.

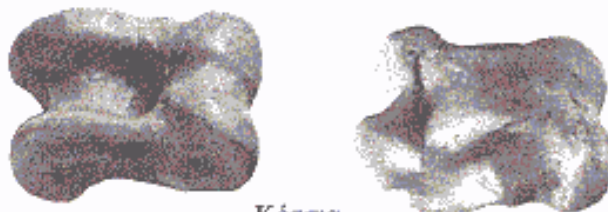
Είναι γνωστό πως οι αρχαίοι Έλληνες παίζανε τα κότσια. Τα παιδιά αγαπούσαν τόσο πολύ αυτό το παιχνίδι που κουβαλούσαν αστραγάλους (κότσια) μέσα σε μικρά σακουλάκια όπου πήγαιναν. Ακόμα και στον Ασκληπιό, στην Επίδαυρο, ένα μικρό αγόρι του πρόσφερε αστραγάλους για να τον γιατρέψει.

Τα κότσια είναι οι αστράγαλοι των ζώων. Καλύτερα είναι τα κότσια της γίδας κι είναι προτιμότερο να τα παίρνουμε πριν βράσουμε το ζώο.

Το κάθε κότσι έχει τέσσερις πλευρές. Η κάθε πλευρά από τόπο σε τόπο έχει και διαφορετική ονομασία. Στη Θεσσαλία για παράδειγμα, η πλευρά με την κοιλότητα ονομάζεται «αλάκι», η ακριβώς από πίσω «αντάπι». Οι άλλες δύο ονομάζονται «τσούρλα» και «καζιάκα». «Τσούρλα» λέγεται η στενή πλευρά που έχει την πιο βαθιά κοιλότητα.

Όταν ο παίχτης «στάζει» (ρίχνει) το κότσι, εκείνο στέκεται στο «αντάπι» ή στο «αλάκι» γιατί αυτές οι επιφάνειες είναι οι μεγαλύτερες.

Οι πληροφορίες είναι από το βιβλίο «Λε παίξουμε πάλι» της Μαρούλας Κλιάφα και Ζωής Βαλάση από τις εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ

Κότσια

Τα κότσια είχαν πολλούς τρόπους παίξιματος. Παρακάτω περιγράφεται, από την μαθήτριά της τρίτης τάξης Ελευθερία Πάλλα, το πώς παίζονταν τα κότσια στο χωριό μας.

Γράφει η Ελευθερία:

«Το κότσι» είναι ένα πολύ παλιό παιχνίδι που έπαιζαν τα παιδιά στα πολύ παλιά

χρόνια. Εμένα αυτό το παιχνίδι μου το έχει μάθει ο παππούς μου. Το κότσι το παίρνουμε ή από πρόβατο ή από βόδι ή από κάποιο άλλο τετράποδο ζώο. Κάθε ένα μέρος όταν το ρίχνουμε κάτω έχει και τη σημασία του.

Όταν το ρίξουμε από ψηλά και μείνει όρθιο, (σταθεί από την «τσούρλα» ή «καζιάκα») λέμε... «μπέης». Τότε παίρνουμε 1 έναν βαθμό. Όταν πέσει πλαγιστό, (σταθεί από την πλευρά «αντάπι») λέμε «σαμάρι» και δεν κερδίζουμε τίποτα. Αν σταθεί από την αντίθετη πλευρά με την μεγάλη κοιλότητα «αλάκι», πάλι δεν κερδίζουμε τίποτα και τότε λέμε «τρύυυυπα!!!» και δίνουμε ένα χτυπηματάκι στο χέρι του συμπαίχτη μας. Το σημαντικότερο λοιπόν, είναι να σταθεί όρθιο. Όταν για τέταρτη φορά σταθεί όρθιο φωνάζουμε «σούζος» και συμπληρώνουμε έτσι τους τέσσερις βαθμούς και κερδίζουμε ότι είχαμε κανονίσει από την αρχή».

Ελευθερία Πάλλα Γ' τάξη.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ της ΠΕΡΙΟΧΗΣ μας

ΣΤΟ ΙΕΡΟ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΒΡΥΣΗ

Το σχολείο μας πραγματοποίησε εκπαιδευτική εκδρομή στο ιερό του Διονύσου στην Καλή Βρύση Δράμας. Το ιερό βρίσκεται 2,5 χλμ από το γραφικό χωριό Καλή Βρύση, στην περιοχή της κοιλάδας του ποταμού Αγγίτη, σε μία τοποθεσία που την ονομάζουν Μικρή Τούμπα ανάμεσα στα βουνά Μενοίκιο και Φαλακρό. Οι αρχαιολόγοι κάνοντας συστηματικές ανασκαφές από το 1991 έως το 1995 ανακάλυψαν το ιερό, ένα κτίριο φτιαγμένο από μεγάλες ορθογώνιες πέτρες πολύ προσεγμένα κτισμένο, που περιέχει λατρευτικά στοιχεία τοπικού χαρακτήρα.

Ο θεός Διόνυσος είχε οπαδούς στην περιοχή της Καλής Βρύσης από τα αρχαία χρόνια. Συνέχεια της Διονυσιακής λατρείας θα λέγαμε είναι τα σημερινά παραδοσιακά δρώμενα που γίνονται στην Καλή Βρύση, στον Ξηροπόταμο και σε άλλα χωριά του νομού Δράμας.

Το ιερό της Καλής Βρύσης γνώρισε λεηλασία και καταστροφή στις αρχές του 3^{ου} αιώνα, εποχή που οι Γαλάτες περνούν από την περιοχή μετά τη μάχη της Λυσιμαχείας και σταματούν τη ζωή του ιερού.

Δραγάνη Θεοδώρα
Δ¹

Από την επίσκεψη του Σχολείου μας στο Ιερό του Διονύσου

ΤΑ ΚΑΣΤΡΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ

Τα κάστρα είναι θέσεις οχυρωμένες σε λόφους που ελέγχουν δρόμους και σημαντικά ποτάμια, περάσματα προς το εσωτερικό της χώρας μας, κυρίως γύρω από κοιλάδες όπως είναι η ακρόπολη της Πλατανιάς, με σημάδια ζωής από τη μακρινή εποχή του σιδήρου 1050-800 π.Χ. μέχρι τα παλαιοχριστιανικά χρόνια. Άλλες σημαντικές ακροπόλεις- κάστρα είναι της Αδριανής, των Πύργων των Πηγών του ποταμού Αγγίτη, του Ξηροποτάμου, που είναι και το χωριό μας, όπου εντοπίστηκε και τμήμα ρωμαϊκού υδραγωγείου

Δερμεντζή Χρύσα Δ¹

Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΣΤΑ ΡΩΜΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗ ΔΡΑΜΑ

Κατά τους Ρωμαϊκούς χρόνους έγιναν νέοι δρόμοι και επισκευάστηκαν παλιοί, που συνήθως ακολουθούσαν φυσικά περάσματα. Ο μεγαλύτερος δρόμος η αρχαία Εγνατία οδός είναι έργο του Ρωμαίου ανθύπατου Γναίου Εγνατίου που ένωσε οδικά τη Ρώμη με την Κωνσταντινούπολη, ο δρόμος αυτός περνούσε και από την περιοχή της Δράμας.

Αραμπατζίδης Χρήστος Δ¹

ΚΟΜΗΤΕΣ

Κάποιοι ερευνητές πιστεύουν ότι το αστέρι που έλαμψε πάνω από τη φάτνη του Χριστού ήταν ένας κομήτης, γι αυτό ας δούμε λίγα πράγματα γι αυτούς.

Αστρικό σώμα που έχει μικρή πυκνότητα και μεγάλο όγκο. Αποτελείται από τον πυρήνα, που είναι το κεντρικό αστέρι, την κόμη και την ουρά.

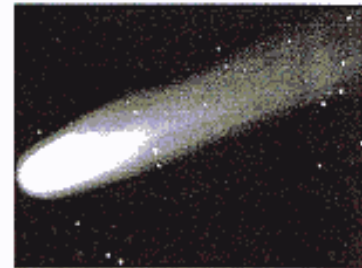
Ο πυρήνας είναι το πιο πυκνό και φωτεινό μέρος του κομήτη. Περιβάλλεται από αερόλιθους και είναι στερεά μάζα.

Η κόμη αποτελείται από πολύ μικρά σωματίδια και περιβάλλει τον πυρήνα σαν αραιό συννεφάκι.

Η ουρά είναι προέκταση της κόμης και μπορεί να έχει απέραντο μήκος. Παρατηρήθηκε κομήτης με ουρά 300 εκατομμυρίων χιλιομέτρων, δηλαδή διπλάσια από την απόσταση της γης από τον ήλιο.

Μερικά σημαντικά πράγματα για τους κομήτες:

- Περιστρέφονται γύρω από τον ήλιο και η τροχιά τους είναι ελλειπτική. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχουν σταθερή απόσταση από αυτόν, κάποιες φορές βρίσκονται κοντά του και άλλες μακριά.
- Μια περιστροφή ενός κομήτη γύρω από ήλιο μπορεί να διαρκέσει λιγότερο από 20 χρόνια ή περισσότερο από 200 χρόνια. Ο κομήτης Τέμπελ 1 κάνει μια πλήρη περιστροφή 5,5 χρόνια.
- Ένας κομήτης μπορεί να έχει το μέγεθος ενός σπιτιού ή μιας ολόκληρης χώρας.
- Η λέξη κομήτης προέρχεται από την ελληνική λέξη κόμη, γιατί οι πρόγονοι μας πίστευαν ότι οι κομήτες ήταν άστρα που έχουν μακριά μαλλιά που ανέμιζαν.
- Δεν είναι γνωστός ο αριθμός των κομητών, υπολογίζεται όμως ότι κάθε χρόνο ανακαλύπτονται γύρω στους δέκα κομήτες, πράγμα που σημαίνει ότι ο αριθμός τους ολοένα αυξάνεται. Το όνομά τους το παίρνουν είτε από τον αστρονόμο που τους ανακάλυψε, είτε από την σειρά με την οποία εμφανίστηκαν μέσα στον ίδιο χρόνο.
- Η μελέτη των κομητών μπορεί να μας δώσει πολλά στοιχεία για την προέλευση και την εξέλιξη του ηλιακού μας συστήματος.
- Η πιθανότητα να χτυπήσει ένας κομήτης τη Γη υπάρχει πάντα, αλλά για τα επόμενα χρόνια δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο.

Χαρίσκου Κατερίνα - Μανδρατζή Αγγελική ΣΤ' τάξη

ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΟ ENANTION KOMHTH

Μπορεί η Γη στα δισεκατομμύρια χρόνια που τριγυρνάει, να έχει πέσει πολλές φορές θύμα αστεροειδών ή κομητών, που βρέθηκαν στο δρόμο της.... μπορεί ακόμη αυτό να είναι ένα ενδε-χόμενο, το οποίο έχουμε δει πολλές φορές σε ταινία. Ήρθε όμως ή ώρα να ανταποδώσει το θύμα, στον κομήτη *Tempel 1*, που είχε την ατυχή γι αυτόν έμπνευση να περάσει από τη γειτονιά μας. Το διαστημόπλοιο *Deep Impact*, λοιπόν, του τη φύλαγε, εκεί, στο σκοτάδι του διαστήματος και όταν ήρθε η ώρα!!! Του έστειλε μία βολίδα σε μέγεθος λένε πλυνητηρίου. Αποτέλεσμα, ο κομήτης να αποκτήσει μία τρύπα μεγέθους γηπέδου, καθώς η πρόσκρουση έγινε με ταχύτητα 37.000 χλμ την ώρα. Γιατί το κάνουμε αυτό στον ταλαιπωρο κομήτη, που στο κάτω κάτω δεν μας πείραξε; Ε, οι επιστήμονες, θεωρούν ότι από τα στοιχεία που θα μαζέψουν θα κατά λάβουν πολλά, τόσο για το πώς δημιουργήθηκε το ηλιακό μας σύστημα, όσο και για το τι θα κάνουν σε περίπτωση που κάποιο τέτοιο ουράνιο σώμα πλησιάσει με κακές προθέσεις.

Καραβίτση Δήμητρα ΣΤ' τάξη.

...ο Άρης ήταν ο Θεός του Πολέμου. Όλοι οι αρχαίοι τον αντιπαθούσαν ακόμα και ο πατέρας του ο Δίας. Ο Άρης ήθελε να βλέπει τους ανθρώπους να πολεμάνε. Κι αυτό ήταν αλήθεια. Όταν άρχισε ο Τρωικός πόλεμος ο Άρης βρήκε την ευκαιρία να χαρεί για δέκα χρόνια.

... η Βυζαντινή Αυτοκρατορία ή αλλιώς Ανατολικό Ρωμαϊκό Κράτος ήταν το κράτος που έχτισε την Αγία Σοφία και κράτησε δέκα αιώνες. Οι Βυζαντινοί αντιμετώπιζαν με πολύ έξυπνο τρόπο τους εχθρούς τους. Τους έβαζαν να πολεμούν μεταξύ τους. Οι πολίτες μέσω των Δήμων μιλούσαν στον Αυτοκράτορα. Οι δήμοι ήταν ομάδες που οργάνωναν διάφορους αγώνες όπως να τρέχουνε στον ιππόδρομο κ.α.

... όταν ο Γουλιέλμος Ρέντγκεν πειραματιζόταν με κάτι περίεργες ακτίνες, είχε ξεχάσει κάθε άλλο πρόβλημα. Χρειάστηκε να του φέρουν ένα κρεβάτι καθώς και τα φαγητά του μέσα στο εργαστήριο του Ινστιτούτου Φυσικής του Βύρτσμπουργκ όπου για αρκετές εβδομάδες συνέχιζε με αγωνία τα πειράματα. Τελικά ανακάλυψε ένα νέο είδος ακτινών που τις προσδιόρισε με το γράμμα που στην Άλγεβρα αντιπροσωπεύει τον άγνωστο: ακτίνες Χ

... το γήπεδο όπου διεξάγονται οι ποδοσφαιρικοί αγώνες είναι ορθογώνιο παραλληλόγραμμο με μήκος 90-120 μ. και πλάτος 45-90 μ. Τα τέρματα έχουν ύψος 2,44 μ και πλάτος 7,32 μ. Το σημείο του πέναλτι απέχει 11 μ από το τέρμα. Ο κύκλος στο κέντρο του γηπέδου έχει ακτίνα 9,15 μ. Η μπάλα έχει περιφέρεια 70 εκ και βάρος 450-500 γραμ. Ο αγώνας διαρκεί 90 λεπτά της ώρας και διαιρείται σε δύο ημίχρονα των 45 λεπτών, μεταξύ των οποίων μεσολαβεί διάλειμμα 15 λεπτών.

... στη μέση του γηπέδου του Βόλεϊ υπάρχει ένα στενόμακρο δίχτυ που έχει μήκος 9,50 μ και πλάτος 1 μ. Είναι στερεωμένο σε δύο

στύλους που έχουν ύψος 2,43 μ για τους άνδρες και 2,24 μ για τις γυναίκες. Παιίζεται από 2 ομάδες που καθεμιά έχει 6 παίκτες. Η ομάδα που φτάνει πρώτη τους 15 πόντους κερδίζει 1 σετ. Η ομάδα που θα κερδίσει 3 σετ είναι η νικήτρια του αγώνα.

... οι πολύτιμοι λίθοι είναι ορυκτά με ιδιαίτερα όμορφα και λαμπερά χρώματα και σχετική διαφάνεια. Η ομορφιά τους τονίζεται ακόμη περισσότερο από τους τεχνίτες, που τους κόβουν έτσι ώστε να αποκτούν όσο γίνεται περισσότερες έδρες πάνω στις οποίες ανακλάται το φως. Η κοπή τους είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Πολύτιμοι λίθοι είναι το διαμάντι, ο αμέθυστος, η ακουαμαρίνα, το σμαράγδι, ο οπάλλιος, το τοπάζι, το ρουμπίνι, το ζαφείρι κ.ά.

Το μαργαριτάρι δεν είναι λίθος. Είναι πέρλα που παράγεται από όστρακα.

... οι χαυλιόδοντες του ελέφанта μεγαλώνουν 8-11 εκ το χρόνο και μπορούν να φτάσουν τα 3 μ σε μήκος. Τα αυτιά του διατρέχονται από πολυάριθμα αιμοφόρα αγγεία και τον βοηθούν να αποβάλλει θερμότητα στο περιβάλλον. Είναι τόσο μεγάλα επειδή το περιβάλλον όπου ζει είναι ζεστό και ο όγκος του είναι τεράστιος. Ο ελέφαντας μπορεί να τρέχει με ταχύτητα που φτάνει τα 40 χμ την ώρα. Με την προβοσκίδα του μπορεί να ρουφήξει 5 λίτρα νερό. Τρώει φύλλα, φρούτα και φλοιούς δέντρων.

... το ιγκουάνα είναι η μεγαλύτερη σαύρα μετά το Βάρανο. Έχει περίπου 1,5 μ μήκος και ζει 10 χρόνια. Τρώει άνθη, καρπούς, μπουμπούκια, σαλιγκάρια, έντομα, σκουλήκια κ.ά. Το αμυντικό του όπλο είναι η ουρά του με την οποία δίνει δυνατά χτυπήματα. Συχνά για να ξεφύγει πηδάει μέσα στο νερό όπου κολυμπάει με τη βοήθεια της ουράς του. Αν η ουρά του κοπεί, ξαναδημιουργείται

Δάκης Καραμανλής, Γιάννης Πάλλας, Χρύσα Σολάκη, Ανδρούλα Παράσχου Ε' τάξη

Και τώρα... διασκέδαση!

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1. Χ _____ Ποια εποχή γιορτάζουμε τη γέννηση του Χριστού;
2. Ρ _____ Αλλιώς το τριαντάφυλλο.
3. Ι _____ Πώς έλεγαν αλλιώς το Χριστό;
4. Σ _____ Τι βάζουμε στα Χριστουγεννιάτικα δέντρα;
5. Τ _____ Πού βάζουν τα σιροπιαστά γλυκά των Χριστουγέννων;
6. Ο _____ Πού λάμπει το άστρο που καθοδηγεί τους μάγους στη φάτνη;
7. Σ _____ Ποιος διέταξε τη σφαγή των αγοριών στη Βηθλεέμ. (αντίστροφα). Αβραμίδης Κώστας Δ¹

ΟΜΕΛΟΛΟΓΟΣ

Β	Ε	Χ	Ρ	Η	Σ	Α	Γ	Γ	Ε	Λ	Ο	Ι	Η	Ο
Κ	Χ	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ο	Υ	Γ	Ε	Ν	Ν	Α	Μ	Φ
Ω	Ε	Ι	Η	Β	Σ	Δ	Ε	Λ	Π	Ω	Φ	Δ	Δ	Ι
Λ	Λ	Σ	Ω	Ο	Σ	Π	Δ	Κ	Ω	Δ	Υ	Ω	Ο	Χ
Γ	Κ	Τ	Κ	Σ	Α	Σ	Τ	Ρ	Ο	Κ	Δ	Κ	Ε	Ι
Δ	Π	Ο	Ρ	Κ	Δ	Ω	Υ	Φ	Α	Δ	Σ	Δ	Β	Ο
Ε	Τ	Σ	Τ	Ο	Κ	Σ	Δ	Χ	Γ	Ο	Υ	Φ	Β	Ν
Ζ	Φ	Α	Τ	Ν	Η	Χ	Ε	Σ	Β	Χ	Ε	Ω	Δ	Ι
Μ	Ε	Λ	Ο	Μ	Α	Κ	Α	Ρ	Ο	Ν	Α	Ο	Π	Α

Γιάννης-Σπύρος-Κυριάκος-Άγγελος Δ¹

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΜΕ ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

- Κ _____ Η τελευταία μέρα της εβδομάδας
 Α _____ Η πρωτεύουσα της Ελλάδας
 Λ _____ Με αυτά αγοράζουμε
 Α _____ Το δεύτερο γράμμα της λέξης ΠΑΟΚ
 Ν _____ Παραδοσιακό όργανο του χωριού μας
 Τ _____ Σχήμα με τρεις γωνίες
 Α _____ Ποδοσφαιρική ομάδα με κιτρινόμαυρα

Σταυρίδης Νίκος

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

- Γεννήθηκε τα Χριστούγεννα
 Βρίσκεται στη λέξη νερό
 Το μικρό όνομα του Χριστού
 Λέμε κι έτσι το Χριστό
 Με αυτό λέμε τα κάλαντα
 Ο Ιησούς είναι ο ....Βασιλιάς
 Τους ακούμε στην εκκλησία
 Την τρώμε τα Χριστούγεννα
 Το στολίζουμε τα Χριστούγεννα
 Το χωριό που έζησε σαν παιδί ο Χριστός
 «Άγια ....» τραγουδάμε τα Χριστούγεννα
 Οδηγούσε τους Μάγους

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Χ- - - - - Ποιος είναι ο γιος του Θεού
Ρ- - - Τα φορά ο παπάς.
Ι- - - Έτσι λένε τον Χριστό αλλιώς.
Σ- - - Ο Αι- Βασίλης εκεί φέρνει τα δώρα.
Τ- - - - - Αυτοί κουβαλούν τον Αι-Βασίλη.
Ο - - - - - Εκεί γεννήθηκε ο Χριστός (με άρθρο).
Υ - - - - Έψαλαν οι άγγελοι πάνω από την φάτνη.
Γ - - - Τα έχει ο Αι- Βασίλης στο πρόσωπο του.
Ε - - - - - Το πρωί των Χριστουγέννων πάμε όλοι εκεί.
Ν - - - - Εκεί ζούσε ο Ιησούς.
Ν - - - Ο .....του Σολομώντα ήταν ξακουστός..
Α- - - - - Όταν χιονίζει είναι όλα ... (αντίστροφα)

Τσάκας Άγγελος- Σαμαράς Δημήτριος
Μήτρου Μαρία ΣΤ τάξη

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

Χιόνι του Δεκεμβρίου
Χρυσάφι του καλοκαιριού.

Χιόνι πέφτει το Γενάρη
Χάρη θα 'ναι τ' Αλωνάρη.

Του Γενάρη το φεγγάρι
Λάμπει σαν μαργαριτάρι.

Ο Φλεβάρης και αν φλεβίσει
καλοκαίρι θα μυρίσει ,
μα αν τύχει και θυμώσει,
μες το χιόνι θα μας χίψει.

Χιόνισε έβρεξε ο Γενάρης
όλοι οι μύλοι θα αλεσθούν.

Το Γενάρη και αν βρέξει ,
δεν ξινίζουν τα τυριά.
Κούνιος Δημήτρης
Δ¹ τάξη

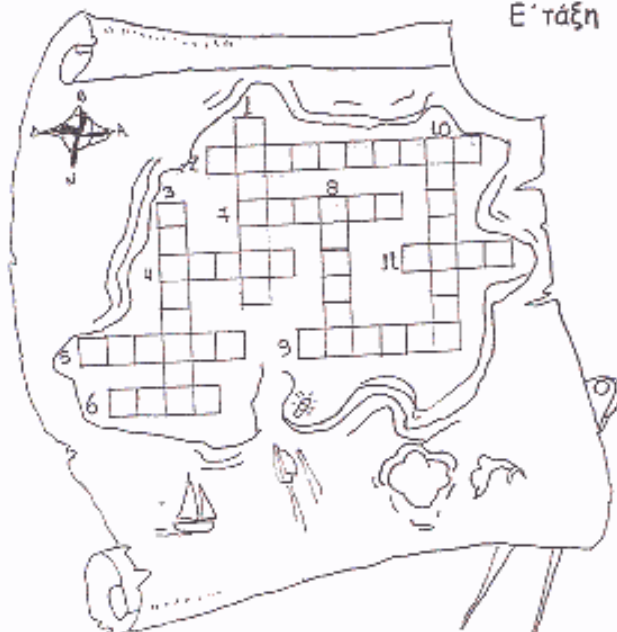
Χρωμάτισε τον Αι-Βασίλη

1. Την εποχή αυτή ωριμάζουν τα ρόδια.
2. Λέγεται και Σελήνη.
3. Αστέρι που το βλέπουμε πριν ξημερώσει.
4. Εποχή του έτους που έχει πολλά φρούτα.
5. Έτσι λέγεται κάθε ουράνιο σώμα που πλανιέται γύρω από τον ήλιο.
6. Ζούμε πάνω σ' αυτή.
7. Ένας πλανήτης πολύ κοντά στη Γη.
8. Παντοδύναμος άρχοντας της ημέρας.
9. Αστερισμός που αναφέρεται πολύ στα δημοτικά μας τραγούδια.
10. Το Πάσχα πέφτει πάντα αυτή την εποχή.

Μαρία Δραγάνη
Ε' τάξη

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Υ	Π	Ρ	Ω	Τ	Ο	Χ	Ρ	Ο	Ν	Ι	Α	Χ	Δ	Κ
Ι	Δ	Ω	Ρ	Α	Λ	Δ	Χ	Ι	Ν	Θ	Ι	Ρ	Ρ	Ο
Φ	Λ	Ο	Υ	Ρ	Ι	Ν	Ε	Ξ	Η	Ο	Λ	Ι	Μ	Υ
Τ	Χ	Χ	Φ	Λ	Σ	Κ	Ζ	Ν	Ν	Η	Κ	Σ	Η	Ρ
Α	Ε	Ε	Λ	Α	Τ	Ο	Η	Ι	Τ	Π	Ι	Τ	Λ	Α
Β	Ι	Ρ	Ε	Ρ	Ο	Μ	Α	Ο	Ρ	Ρ	Ρ	Ο	Α	Μ
Α	Μ	Ν	Ζ	Π	Λ	Ι	Ε	Ω	Ω	Ι	Ο	Υ	Ν	Π
Σ	Ω	Μ	Χ	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ο	Υ	Γ	Ο	Γ	Τ	Ι
Τ	Ν	Ρ	Α	Ι	Δ	Ο	Μ	Σ	Τ	Τ	Α	Ε	Β	Ε
Ε	Α	Σ	Τ	Μ	Ι	Ν	Ο	Π	Κ	Ι	Ω	Ν	Τ	Σ
Ρ	Σ	Λ	Ε	Κ	Α	Μ	Ρ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ν	Δ	Φ
Ι	Π	Β	Α	Σ	Ι	Λ	Ο	Π	Ι	Τ	Α	Α	Η	Θ
Τ	Τ	Ρ	Ε	Ι	Σ	Μ	Α	Γ	Ο	Ι	Η	Ζ	Ε	Η
Α	Σ	Ω	Ρ	Ε	Χ	Γ	Δ	Β	Δ	Β	Κ	Ρ	Υ	Ο
Μ	Ε	Λ	Ο	Μ	Α	Κ	Α	Ρ	Ο	Ν	Α	Ω	Τ	Φ
Ρ	Α	Γ	Ι	Ο	Σ	Β	Α	Σ	Ι	Λ	Η	Σ	Χ	Φ
Λ	Τ	Β	Ε	Ι	Α	Ι	Ο	Κ	Λ	Ε	Ζ	Ξ	Ω	Θ

Βρείτε κάθετα, οριζόντια και πλάγια τις παρακάτω λέξεις: στολίδια, Χριστούγεννα, Άγιος Βασίλης, δώρα, δέντρο, αστέρι, τρεις μάγοι, χειμώνας, κρύο, χιόνι, έλατο, Πρωτοχρονιά, Βασιλόπιτα, φλουρί, κουραμπιές, μελομακάρονα

Ανδρούλα Παράσχου
Ε' τάξη

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

1. Θάλασσα μικρότερη από τον ωκεανό.
2. Γλώσσα της ξηράς που "μπαίνει" στη θάλασσα.
3. Εξέχει από το νερό, είναι και νησί των Σποράδων.
4. Μικρός κόλπος.
5. Τον σκεπάζει ελάχιστα το θαλασσινό νερό.
6. Έχει γύρω-γύρω θάλασσα.
7. Γεμίζουν αλάτι.
8. Μια μεγάλη αγκαλιά της Θάλασσας.
9. Στενή λουριδα ξηράς που ενώνει δύο ξηρές και χωρίζει δύο θάλασσες.
10. Μεγάλη θάλασσα (με το άρθρο).
11. Το ακρωτήριο το λένε και ...

Μαρία Δραγάνη
Ε' τάξη

ΠΑΝΔΡΑΜΑΪΚΟΣ Α.Ο. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Η ακαδημία του Πανδραμαϊκού ιδρύθηκε το 1996. Στην αρχή της λειτουργίας της είχε περίπου 30 παιδιά. Το 2004 με τον ερχομό πέντε προπονητών, γνωστών για την εμπειρία τους σε Ακαδημίες, ο αριθμός των παιδιών αυξήθηκε στα 170. Πέρσι, η ακαδημία είχε πολλές διακρίσεις σε πολλά τουρνουά με Ακαδημίες ομάδων Α' και Β' Εθνικής, αλλά και σε τοπικά πρωταθλήματα.

Κάθε Χριστούγεννα η ακαδημία διοργανώνει ένα τουρνουά με την ονομασία Randram Christmas Cup στο κλειστό γήπεδο Κραχτιδή. Ένα τμήμα της ακαδημίας συμμετέχει στο ερασιτεχνικό πρωτάθλημα που ονομάζεται "Ακρόπολη".

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

1. Π _____
2. Ο _____
3. Δ _____
4. Ο _____
5. Σ _____
6. Φ _____
7. Α _____
8. Ι _____
9. Ρ _____
10. Ο _____

1. Το λαοφιλέστερο άθλημα
2. Ο πρωταθλητής Ελλάδας
3. Ο "κολοσσός" της Εθνικής Ελλάδας
4. Το όνομα του προπονητή της Εθνικής
5. Επιθετικός της Milan με το Νο 7
6. Δίνεται σε σκληρά μαρκάρια
7. Το όνομα του Νέστα
8. Επιθετικός της Ουντινέζε με το Νο 9
9. Ο καλύτερος επιθετικός του Champions League
10. Νίκησε τον Παναθηναϊκό 2-1

Άγγελος Λουκάς
Στ' τάξη

Γιάννης Παράσχος
Ε' τάξη

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

ΥΛΙΚΑ:

- 4 αυγά
- 1 φλιτζάνι σπορέλαιο
- 2 φλιτζάνια ζάχαρη
- 1 φλιτζάνι χυμό πορτοκαλιού
- 3 φλιτζάνια αλεύρι
- ξύσμα πορτοκαλιού
- 1 Baking Powder
- 1 κουταλάκι κοφτό σόδα
- λίγο κονιάκ
- ζάχαρη άχνη

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Χτυπάμε τα αυγά με τη ζάχαρη, Προσθέτουμε το σπορέλαιο και το χυμό πορτοκαλιού στον οποίο έχουμε ανακατέψει τη σόδα. Στη συνέχεια σιγά-σιγά προσθέτουμε το αλεύρι που έχουμε ανακατέψει με το Baking Powder, το κονιάκ και το ξύσμα πορτοκαλιού. Το ψήνουμε στους 150° για μισή ώρα. Στο τέλος πασπαλίζουμε με άχνη. Μη ξεχάσετε το φλουρί.

Ανδρούλα Παράσχου
Ε' τάξη

ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΔΕΣ

ΥΛΙΚΑ:

- 6 φλιτζάνια του καφέ λάδι
- 3 φλιτζάνια του καφέ μπίρα
- 3 κουταλάκια του γλυκού Baking Powder
- αλεύρι όσο πάρει
- για το σιρόπι:
- 2 ποτήρια ζάχαρη
- 1 ποτήρι νερό

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Αναμειγνύουμε όλα τα υλικά, προσθέτουμε το αλεύρι και κάνουμε λεία και μαλακή ζύμη. Πλάθουμε τους κουραμπιέδες και τους ψήνουμε σε μέτριο φούρνο 45 λεπτά. Ετοιμάζουμε το σιρόπι και το αφήνουμε να κρυώσει. Μόλις βγάλουμε τους κουραμπιέδες από το φούρνο τους σιροπιάζουμε στο κρύο σιρόπι και τους πασπαλίζουμε με άχνη.

Χρήστος Δημητριάδης
Ε' τάξη

Δεσφενική Ελένη Βι